

22.2.2023

Sosiaali- ja terveysministeriö

VN/32862/2022

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidosta opioidilääkkeillä

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto (EPT-verkosto) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidosta opioidilääkkeillä.

Lausunnonantajan lausunto

EPT-verkosto pitää hyvänä sitä, että annetussa luonnoksessa ei enää ole korvaushoitoon pääsyn edellytyksenä yritystä/yrityksiä vieroittautua, vaan hoito voidaan aloittaa muuten määritellyin edellytyksin.

Onko tarkoituksenmukaista eritellä päihdeettömyyteen tähtäävä korvaushoito, haittoja vähentävästä hoidosta. Ehdotuksemme on, että korvaushoidon yleisenä tavoitteena olisi kuntoutumisen ja päihdeettömyyden edellytysten parantuminen, haittojen väheneminen ja toimintakyvyn parantaminen. Työorientaatioksi suositellaan toipumisorientaatiota, jossa huomioidaan yksilöllinen muutos- ja kasvuprosessi erilaisine vaiheineen, lisäksi lähtökohtana on ihmisen omakohtainen kokemus ja näkemys mielekkästä elämästä. Toipuminen ei tarkoita samaa kuin kliininen paraneminen, vaikka sekin on mahdollista.

Sekä lääkehoidon että psykososiaalisen hoidon ja tuen tarpeen pitkäkestoisuuden vuoksi hoito tulisi toteuttaa mahdollisimman lähellä potilaan asuinpaikkaa. Tässä tulee varmistaa myös se, että henkilöllä on mahdollisuus vaihtaa asuinpaikkaansa ja saada hoito uuteen asuinpaikkaansa ongelmitta, myös vankeudesta vapautuessaan. Muuttaminen ja hoidon jatkuvuus eivät saisi olla toisiaan poissulkevia.

Pidämme hyvänä sitä, että hoitosuunnitelmaa koskeva osuus on yksityiskohtaisempi, jonka avulla voidaan paremmin saada yhdenvertaiset, tasa-arvoiset palvelut riippumatta alueiden ja palveluntuottajien erilaisista käytännöistä. Kuitenkin vielä yksityiskohtaisemmat kirjaukset edesauttaisivat yhdenvertaisuuden parempaa toteutumista.

Hoitosuunnitelman osalta olisi myös hyvä määritellä se aikajakso, mikä katsotaan hoitosuunnitelman säännölliseksi tarkasteluksi. Hoitosuunnitelman laadinta sekä tarkastelu säännöllisesti (vähintään kerran vuodessa tai asiakkaan pyynnöstä) on tärkeä asiakkaan osallisuuden kannalta ja myös tavoitteiden asettelun sekä tarkastelun kannalta. Hoitosuunnitelman laadinnassa ja seurannassa asiakas on aina aktiivisena osapuolena mukana.

Lisäyksenä ehdotamme palveluiden osalta, että psykososiaalinen tuki (hoidon lisäksi) tulee olla käytettävissä korvaushoidossa olevalla. Korvaushoito ei voi sulkea esim. avopäihdepalveluita pois, tai kaventaa muuta esim. päihdehoitovalikoimaa. Korvaushoidossa olevalla tulee siis olla mahdollista päästä laitospäihdehoitoon lisäksi jatkamaan kuntoutustaan esim. psykososiaalista tukea tarjoaviin palveluihin (yhteisömuotoinen päihdekuntoutus tai yksilöpäihdekuntoutus).

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto edistää yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointia ja ehkäisevän päihdetyön edellytyksiä. Ehkäisevän päihdetyön verkosto yhdistää 60 järjestöä, jotka haluavat ehkäistä ja vähentää päihdehaittoja. Verkostoa koordinoi EHYT ry ja sitä rahoittaa STEA.

EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN
JÄRJESTÖVERKOSTO

www.ept-verkosto.fi

Lisäksi

Asetuksen ulkopuolelta EPT-verkosto toivoo selvitystä/selvennyksiä alaikäisten korvaushoidon osalta sekä käytännöt oheiskäytön suhteen tulisi olla tarkemmin esitettynä, jotta tasa-arvoinen kohtelu toteutuisi riippumatta palveluntarjoasta.

Lisätiedot:

Kim Kannussaari
Asiantuntija
EPT-verkosto/EHYT ry
kim.kannussaari@ehyt.fi

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto edistää yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointia ja ehkäisevän päihdetyön edellytyksiä. Ehkäisevän päihdetyön verkosto yhdistää 60 järjestöä, jotka haluavat ehkäistä ja vähentää päihdehaittoja. Verkostoa koordinoi EHYT ry ja sitä rahoittaa STEA.